

Mo o hara

Kotahi tonu te mamae o te Karaiti mo nga hara, te tika mo te hunga he ki te arahi i nga tangata ki te Atua (1Pe 3:18). Ko ia te whakamarie mo nga hara o te ao katoa (1 Ioane 2: 2), kei te wawahi i te aarai o te mauahara i waenga i te Atua me nga tangata. I te wa i watea mai i te whakahenga a Arama, ka taea e te tangata te mahi i nga mahi pai, ina hoki ka mahia ana ina kotahi ana i te Atua (Is 26:12; John 3:21).

Mo o hara

I panuihia e au tetahi waahanga mai i te Kauwhau Nama 350, na Taakuta Charles Haddon Spurgeon, i raro i te taitara “He tino kopere i a ia ano”, a kaore au i kaha ki te whakaputa korero mo tetahi korero kei roto i te kauhau.

Ko te rerenga whakamutunga o te kauhau i aro atu ki ahau, e kii ana: *“I whiua a te Karaiti mo o hara i mua o to mahi”* Ko Charles Haddon Spurgeon, he mea tango mai i te kauhau Nama 350 “He tino pono i roto i a ia ano”, i tangohia mai i te paetukutuku.

Na, mena i whakaaro a Takuta Spurgeon ki te tuhinga a te Paipera e kii ana ko Ihu te ‘reme i whakamatea mai ra ano i te orokohanganga o te ao’, ina ra me whakanui e ia i mate a te Karaiti i mua i te kawenga mai o te hara ki te ao (Apo 13: 8; Rom 5:12). Heoi, i a ia e kii ana i whiua a Ihu i mua i te mahi o nga hara o nga Karaitiana takitahi, kei te mohio ahau kaore a Dr. Spurgeon i whakahua i te whiti 8, upoko 13 o te Pukapuka Whakakitenga.

I whiua a te Karaiti mo te hara o nga taangata katoa, engari na wai i mahi te hara i hara ai te katoa? Na, ma te karaipiture e maarama ana tatou ko te hara no te he (te

ngohengohe) o Arama, ehara na nga he o te tangata i mahi.

Ko te whiu i puta ai te rangimarie ehara i te mea na nga hapa o te whanonga i hanga takitahi ', na te mea ko nga taangata katoa e hangai ana ki te wehe atu i te Atua (nga tangata hara). Ko te Karaiti te reme a te Atua i mate i mua o te orokohanganga o te ao, ara, i whakaekea te reme i mua o te hara o Arama.

Ko te whiu i tau ki runga ki a te Karaiti ehara na te whanonga o te tangata (nga hara i mahia), engari na te hara o Arama. I a Arama ka hara te tangata, no te mea i he te hara i puta ai te whakawa me te whakatau he ki nga tangata katoa (Rom. 5:18).

Mena ka puta te hara (te ahuatanga o te tangata kaore he Atua) mai i te whanonga a te tangata, kia whakatauhia te tika, ma te mahi tangata noa e puta ai te whakaoranga. E hiahiatia ana kia mahi nga taangata i tetahi mea pai kia ngawari ake ai a ratau whanonga kino, engari, kaore rawa e taea te whakatika.

Engari ko te rongopai o te rongopai e whakaatu ana na te he o te tangata kotahi (Arama) i tau katoa ai te mate, a ma te tangata kotahi (te Karaiti, te Arama whakamutunga) i kaha ai te homaitanga o te aroha noa o te Atua ki te tini (Rom. 5:15). I te matenga o Ihu mo o tatou hara, ka puta he whakakapi mahi: i te mea kua hara a Arama, i ngohengohe a Arama whakamutunga tae noa ki nga whakamatautauranga.

Ko te rerenga whakamutunga o te waahanga mai i te kauhau a Dr. Spurgeon e whakaatu ana kaore i whakaarohia:

- He hara nga taangata katoa na te mea ko te papa tuatahi o te tangata (Arama) i hara (Is 43:27);
- Ko nga taangata katoa i hangaia i roto i te kino ka whanau i roto i te hara (Sal 51: 5);
- Ko nga taangata katoa kua tahuri ke atu i te Atua mai i te wa o te whaea (Sal 58: 3);
- Kua he katoa nga tangata mai i te wa i whanau mai (Sal 58: 3), na te mea i uru mai ma te kuaha whanui e uru atu

ai ki te huarahi whanui e anga atu ana ki te whakangaromanga (Mt 7: 13 -14);

- Na te mea i hokona hei pononga ma te hara, kaore tetahi i tutu ki ta te hara a Arama (Rom. 5:14);
- Ko te mea pai o nga taangata e rite ana ki te tataramoa, a ko te mea tika he kino atu i te taiepa tataramoa (Mc 7: 4);
- Kua hara nga tangata katoa ka taka ki te honore o te Atua na te whakahenga i whakapumautia i roto i a Arama;
- Kaore he tangata tika, kahore rawa, i roto i nga uri o Arama (Roma 3:10), etc.

He aha te pai, te kino ranei e mahia ana e te tamaiti i roto i te kopu o tona whaea kia hapu ai i roto i te hara? He aha te hara o te tamaiti ki te haere he 'mai i tona whanautanga? Ahea anahea hoki i kotiti ke nga tangata katoa, kua poke ngatahi? (Roma 3:12) Kare ainei te ngaronga o te tangata i te ara a Adamu?

I a Arama ka poke ngatahi nga tangata katoa (Sl 53: 3), na te mea ko Arama te kuaha whanui e uru ai nga tangata katoa i te whanautanga. Ko te whanautanga mai i te kiko o te kikokiko, te toto, me te hiahia o te tangata te kuaha whanui e kuhu ai te katoa, peka ke ana, ka poke tahi (Hoani 1:13).

He aha te huihuinga i poke ai te katoa? Ko te hara a Arama anake te whakamaarama i te ahua o nga taangata katoa, i roto i te kaupapa kotahi, ka poke (ngatahi), na te mea kaore e taea e nga taangata maha nga tau te mahi tahi i taua mahi.

Whakaarohia: I mate a te Karaiti na Kaina i patu a Abela, i mate ranei a te Karaiti na te hara o Arama? Ko tehea o nga huihuinga i takahi i te ahua o te katoa o te tangata? Te mahi a Kaina, te hara ranei a Arama?

A tapao e, te faahaparaa a Kaina e ere no roto mai i ta'na ohipa ino, no roto mai i te faahaparaa a Adamu. I whakaatuhia e Ihu kaore ia i haere mai ki te whakahe i te ao, engari ki te

whakaora, na te mea kaore e whai hua te whakawa i nga mea kua oti te whakahe (John 3:18).

I whiua a te Karaiti na te hara o te tangata, engari, kaore te hara e kii ki ta te tangata e mahi ana, engari mo te hara i puta ai te whakawa me te whakatau he ki nga taangata katoa, kaore he wehenga.

Ko nga mahi a te tangata i raro i te ioka o te hara e kiia ana ko te hara: no te mea ko te tangata e hara ana, he hara tana, no te mea he pononga ia na te hara. Na te hara o Arama i tutaki ai te wehenga o te Atua me nga tangata; no te mea o te he i Erene, i kore ai tetahi o nga tama a te tangata e mahi i te pai. No te aha kahore he tangata e mahi ana i te pai? Na te mea kua kotiti ke atu, kua poke ngatahi. Mo konei na te hara o Arama i poke ai te tangata:

Ko wai o nga mea poke hei whakarere i te ma? Kore tangata! (Ioba 14: 4) I etahi atu kupu, kaore he tangata e mahi pai ana he pononga katoa na te hara te katoa.

Na, ko te pononga o te hara, e mahi i te hara; no te mea ma te rangatira nga mea katoa i mea ai ia. Ko nga mahi a nga pononga o te hara he hara na te pononga a te hara. Koina te take i wetekina ai e te Atua te hunga e whakapono ana he pononga ratou na te tika (Rom. 6:18).

Engari ko nga tamariki a te Atua, kaore e ahei te hara na te mea kua whanau ratou i te Atua, kei roto tonu i a ratou nga uri a te Atua (1 Ioane 3: 6 me 1 Ioane 3: 9). Ko te tangata e mea ana i te hara, no te rewera ia; engari ko te hunga e whakapono ana ki a te Karaiti, no te Atua ia (1Co 1:30; 1Jn 3:24; 1Jn 4:13), na te mea he temepara, he nohoanga no te Wairua (1Jn 3: 8).

I whakaatuhia a te Karaiti ki te whakangaro i nga mahi a te rewera (1 John 3: 5 me te 1 John 3: 8), me te hunga katoa kua whanau i te Atua e noho ana i roto i a ia (1 John 3:24) kaore hoki he hara i te Atua (1 Ioane 3: 5). Na ki te kahore o te

Atua hara, e kore e hara to te hunga katoa i roto i te Atua: na te Atua ratou i whanau ai, ko te whanau a te Atua e mau ana i roto i a ratou.

Kaore e taea e te rakau te hua nga momo hua e rua. Na, ko te hunga kua whanau i nga uri o te Atua kaore e ahei te hua i nga hua mo te Atua me te rewera, peera hoki e kore e taea e te pononga te mahi ki nga rangatira tokorua (Ruka 16:13). Te mau tanu atoa ta te Metua e tanu ra, e hotu rahi, e hotu râ na te Atua (Isaia 61: 3; Ioane 15: 5).

I muri i te mate ki te hara, te rangatira tawhito, ka waiho tonu mo te tangata i whakaarahia nei ki te whakaatu i a ia ano ki te Atua kei te ora mai i te hunga mate, me nga mema o tona tinana hei taonga mo te tika (Roma 6: 13). Ko te 'ora' o te hunga mate ka riro ma te whakapono ki a te Karaiti, na roto i te whakaoranga (whanau hou). Na roto i te whanautanga hou, ka ora ano te tangata i te hunga mate, no reira ka mau tonu ki te Atua nga mema o tona tinana hei mea tika mo te whakawa.

Kaore te hara e kingi, no te mea kua kore te mana ki runga i te hunga e whakapono ana (Rom. 6:14). Me tuku e te Karaitiana ana mema ki te mahi i te tika, ara ki te mahi ki te Mea i whakatapu i a ratou, na te mea ko te Karaiti te tika me te tapu o nga Karaitiana (Roma 6:19; 1Co 1:30).

Kotahi tonu te mamae o te Karaiti mo nga hara, te tika mo te hunga he ki te arahi i nga tangata ki te Atua (1Pe 3:18). Ko ia te whakamarie mo nga hara o te ao katoa (1 Ioane 2: 2), kei te wawahi i te aarai o te mauahara i waenga i te Atua me nga tangata. I te wa i watea mai i te whakahenga a Arama, ka taea e te tangata te mahi i nga mahi pai, ina hoki ka mahia ana ina kotahi ana i te Atua (Is 26:12; John 3:21).

Engari, ko nga taangata kahore he Atua, kaore he tumanako i tenei ao, na te mea he rite ki te poke, ka poke nga mea katoa e hua mai ana. Kaore he huarahi mo te tangata ki te kore te Atua e mahi i te pai, na te mea ko te ahua kino ka whakaputa i

te kino “Engari he rite tatou katoa ki te paru, a, ko o maatau tika katoa he rite ki te paru paru; a ka memenge katoa tatou ano he rau: ka riro atu o maatau he, ano he hau, ka riro katoa atu i a matou.” (Isa 64: 6).

Ko te poropiti a Ihaia i te whakaahuatanga i te ahuatanga o tana iwi, i whakarite ki era:

- Te paru – No tehea te poke o nga iwi o Iharaira? I te wa i kotiti ke katoa ana ka poke tahi, ara, i a Arama, te Matua tuatahi o nga taangata (Sal 14: 3; Isa 43:27);
- Te tika hei paru paru – Ko nga mahi whakawa katoa mo te hunga paru he rite ki nga paru paru, kaore e pai mo nga kakahu. Ahakoa he haahi ratou, ko nga mahi a te iwi o Iharaira he mahi he, he mahi tutu (Is 59: 6);
- Maroke pera i te rau – Kaore he tumanako mo te iwi o Iharaira, i te mea kua mate te rau (Is 59:10);
- Ko nga kino he rite ki te hau – Kare he mea i mahia e Iharaira hei whakaora i a ratou i tenei ahuatanga whakamataku, na te mea he rite te he ki te hau e kapo nei i te rau, ara, kaore e taea e te tangata te whakakore i te rangatira o te hara.

I te wa tika ka mate a te Karaiti mo te hunga kino. Ko te Reme a te Atua i patua mai i te timatanga o te ao e te hunga hara

“I te mea e ngoikore tonu ana a te Karaiti, i mate ia mo te hunga kino i te wa tika.” (Roma 5: 6);

“Engari e whakakitea ana e te Atua tana aroha ki a tatou, i te mea kua mate a te Karaiti mo tatou, i te mea e hara ana ano tatou.” (Roma 5: 8).

Na, i mate a te Karaiti mo nga pononga o te hara, ehara mo nga ‘hara’ e mahia ana e nga pononga o te hara, e ai ki ta Takuta Spurgeon i maarama.

I mate a te Karaiti mo te hunga hara, no reira ko te hunga e whakapono ana e mate tahi ana me ia. I mate a te Karaiti mo te

katoa kia kore ai te hunga e whakaorangia ana e ora mo ratou ano, engari kia ora mo ia i mate nei i ara ake ano (2Co 5:14).

Ko te hunga kua ara ake me te Karaiti e ahuru ana, mai i:

- Kei roto ratou i a te Karaiti;
- He Mea Hou ratou;
- Kua kore nga mea tawhito;
- Kua hou nga mea katoa (2Co 5:17).

I houhia e te Atua ki a ia ano te hunga e whakapono ana i roto i a te Karaiti, nana nei i tuku te hunga ora mai i te hunga mate hei minita mo te houhanga rongu (2Co 15:18).

Ko te hunga ora i roto i nga tupapaku e toe ana me te whakahau: kua e uru noa ki te aroha noa o te Atua (2 Kor. 6: 1). I whakarongo te Atua ki a koe i te waa e manakohia ana, no reira, hei taonga mo te tika e taunaki ana te Karaitiana kia:

- Kua rawa e hoatu whakahee – He aha i kore ai i nga Karaitiana te tuku korero kino? Kia ora? Kao! Kei whakatupatohia te minita houhanga rongu;
- He taunakitanga i nga mea katoa – I runga i te manawanui, i nga mamae, i nga matea, i nga mamae, i nga whiu, i nga ngangau, i nga tutu, i nga mahi, i nga werawera, i nga nohopuku, i nga mahi ma, i te putaiao, i nga wa roa te mamae, te ngawari, te Wairua Tapu, te aroha tinihangakore, me era atu (2Co 6: 3-6).

I kohurutia a te Karaiti mai i te orokohangatanga o te ao, i mua tonu o te taangata katoa hei pononga ma te tika na te koretake o te tangata kotahi i hara: Arama.